GAZETA KRAKOWSKA

Nro 3.

z KRAKOWA DNIA 11 STYCZNIA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na 15tym Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 19 Grudnia 1824 roku.

Reprezentant X. Sołtyk Delegowany Sędzia Pokoiu względny na zasługi P. Syktowskiego Prokuratora przy Sądzie Appellacyynym wypracowanego pod kilku Rządami Urzędnika, na wzroku przez posługę publiczną osłabionego, uczynił wniosek przedstawienia Senatowi, ażeby nadesłać raczył Inicyatywę do powiększenia pensyi o 1500 Złp.

Po poparciu wniosku tego przez Reprezentanta Librowskiego Izba Prawodawcza postanowiła iednomyślnie wniosek powiększenia pensyi dla P. Syktowskiego Prokuratora Sądu Appellacyynego przedstawić Senatowi do Inicyatywy.

Reprezentant Czerniński z uwagi, iż Izba Prawodawcza podwyższa pensyie Urzędnikom w dopełnieniu obowiązków celuiącym, uczynił wniosek ażeby dla zachęcenia innych Urzędników do pełnienia obowiązków właściwych, wszystkim podwyższyć pensyie.

Reprezentant Krzyżanowski Prezyduiący w Kommissyi kwalifikacyyney czytał Listę Kandydatów przez Kommissyią kwalifikacyyną na Urząd Senatora czasowego iednorocznego, i dostoyność Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu ułożone, i te po odczytaniu kwalifikacyi na Członka Wielkiey Rady przez Pana Słotwińskiego podaney Prezyduiącemu w Zgromadzeniu oddał.

Reprezentant X. Dzianot zaszczycony podaniem na Członka Wielkiey Rady odstąpił od Kandydacyi, które odstąpienie Izba Prawodawcza przyięła, a

Marszałek Seymu zażądał oświadczenia woli Reprezentancyi czyli w dniu następnym ma zamiar przedsiębrać obiór Urzędników z Listy Kandydatów przez Kommissyią kwalifikacyyną złożoney.

Reprezentant Czerniński oznaymił: iż maiąc ieszcze podać iednego Kandydata na Urząd Senatora czasowego, gdy niema z sobą annexów stwierdzaiących kwalifikacyią, żądał przeto odłożenia wyboru do Poniedziałku.

Reprezentant Lipczyński uwiadomiony, że podać się maiącym Kandydatem

iest sam Reprezentat Czerniński z powszechney opinii znany za kwalifikuiącego się do Urzędu Senatora, podaiąc przeto tegoż Reprezentanta Czernińskiego na Senatora, żądał umieszczenia na Liscie z przedsięwzięciem obioru dnia następnego.

Izba Prawodawcza uznawszy kwalifikacyią Reprezentanta Czernińskiego postanowiła umieścić tego na Liście Kandydatów do Urzędu Senatorą, przyczem Prezyduiący w Kommissyi kwalifikacyyney odczytał podanie o ten Urząd przez Reprezentanta Czernińskiego w ten momoment na swe ręce złożone.

W końcu działań Seymu odczytane zostały odpowiedzi Senatu na wniesienia Członków Reprezentancyi:

1. Udzielone myśli odnoszące się do proiektu utworzenia w Kraiu Towarzystwa ogniowego, Senat znalazłszy zmierzaiącemi do Dobra Kraiu, postanowił wniyść w bliższy onych rozbior, dla przekonania się czyli i iak daleko korzystaćby z Nich można, a ieżeli w skutku tych badań wprowadzenie proiektu w wykonaniu okaże się bydź z nie zbyt wielkiemi trudnościami połączonym, uskutecznić go w swoim czasie nieomieszka.

2. Petycyą P. Jana Galli żądaiącego wyznaczenia pensyi 1200 złp. z powodu, iż chce się poświęcić sztuce Rzeźbiarstwa i w niey doskonalić, Senat zwrócił bez skutku, gdyż niezznalazł przyzwoitem, ażeby Młodzieniec ten zamiast usiłowania pilnością i pracą zasłużenia sobie na względy Władz nad wychowaniem publicznem czuwaiących, pominąwszy takowe trudnił Izbę Prawodawczą swoiemi żądaniami, żadney zasady niemaiącemi. Rząd albowiem Kraiowy nieoświadczaiącym chęć do pracy, lecz istotnie pracuiącym, i celuiącym, pomocy i opieki swoiey udzielać winien.

Izba Prawodawcza wziąwszy powyższe odpowiedzi Senatu do wiadomości postanowiła te zachować w Aktach Seymowych, a

Marszałek Seymu odroczył posiedzenie do dnia następnego 20 Grudnia 1823 na godzinę 10 ranną.

Na 16tym Posiedzeniu Seymu dnia 20 Grudnia 1823

Marszałek Seymu wezwał Izbę Prawodawczą do wyboru Senatora czasowego jednorocznego w mieysce P. Hoszowskiego obranego Senatorem dożywotnim.

Reprezentanci Czerniński i Łącki zaszczyceni umieszczeniem na Liście Kandydatów do Urzędu Senatora, oświadczyli odstąpienie od teyże, i z Listy wysunięci zostali, poczem Sekretarz Seymu odczytał Listę Kandydatów, i po sprawdzeniu ilości rozpisanych Exemplarzy teyże w stósonku obecnych 39 Członków Reprezentacyi, przystąpiono do sekretnego kreskowania, przez skutek którego z Kandydatów naywięcey głosów maiącego P. Baltazara Trzcińskiego dotychczasowego Sędziego Pokoiu, ogłosił Marszałek Seymu Senatorem czasowym Rzeczypospolitey Krakowskiey na rok ieden.

W dalszym porządku Marszałek Seymu ogłosił wybor Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu Jagielońskiego.

Reprezentant X. Chudek odczytał podanie P. Słotwińskiego dotychczaso-

wego Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu, ktoren zostawuiąc innym Kandydatom pole do zasługi publiczney, odstąpuie od Kandydacyi na Członka Wielkiey Rady.

Reprezentant X. Dzianott przymawiaiąc się do podania P. Słotwińskiego z uwagi, że zasługi tego Męża ciągłą pracą i zamiłowaniem Nauk ugruntowane godne są pochwały publiczney, uczynił Wniosek do oświadczenia P. Słotwińskiemu wdzięczności za trzechletnie Urzędowanie przy Wielkiey Radzie Uniwersytetu, iako Członka od Reprezentancyi Narodowey wyznaczonego.

Izba Prawodawcza posługę publiczną P. Felixa Słotwińskiego w zawodzie Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu z pożytkiem dla Nauk ciągiem lat trzech dopełnioną z zadowoleniem przyiąwszy, na własne Jego żądanie poleciła Go wysunąć z Listy Kandydatów, a następnie przystępuiąc do wyboru sekretnemi kreskami Członka Wielkiey Rady z Kandydatów na Liście umieszczonych, gdy P. Ignacy Woźniakowski Reprezentant delegowany z Akademii miał naywięcey głosów, Marszałek Seymu ogłosił Tegoż Członkiem Wielkiey Rady Uniwersytetu Jagielońskiego.

Reprezentant Chwalibogowski Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey wprowadzaiąc pod decyzyią Reprezentancyi z wspólney rozwagi Kommissyi Seymowych Skarbowey i Prawodawczey proiekt do ustawy Górniczey, odczytał modyfikacyie niektórych Artykułów proiektu przez Kommissyie Seymowe za potrzebne, uznane a mianowicie

Co do Artykułu 3go proiektu Kommissyie znalazły niepotrzebne wyrazy *Praw Górniczych* gdy zastosowanie się w tym Artykule zależy od Urządzeń Policyyno - Górniczych przez Senat wydać się maiących.

Co do Artykułu 4go w tym scieśnienie wolności śledzenia i wydobywania płodów podziemnych w cząstkowych realnościach przez szczególnych Miast lub wsiów mieszkańców chociażby prawem zupełney własności posiadanych, uznały Kommissye na ten wypadek *ieżeli co do tych dostateczna liczba miar górniczych nieokaże się.*

Co do Artykułu 6go Kommisye postanowiły zmianę drugiego w tym Artykule ustępu proiektu Senatu w ten sposób: iż Ci którzy z mocy nadań lennych zaymuią się wydobywaniem podziemnych Skarbów w cudzey własności, uwalniaią się za przeszłość od płacenia dziesięciny, na przyszłość zaś od dnia ogłoszenia ninieyszey Ustawy winni będą trzy od sta surowego wydobytego płodu kopalnianego, bez potrącenia kosztów Skarbowi publicznemu oddać, ieżeli kopalnia w dobrach lub gruntach do Rządu należących znayduie się; ieżeli zaś w dobrach lub w gruntach prywatnych Właścicieli są kopalnie podobnież trzy od sta Dziedzicom, w których dobrach kopalnie leżą oddawać maią, nie wyłączaiąc nawet z pod tego prawidła, i Skarbu publicznego, o ileby z mocy nabytego dotąd prawa Skarby podziemne w gruntach prywatną własnością będących wydobywał.

Co do Artykułu 7go w zamian wyrażenia w proiekcie Senatu, zaproponowały Kommissyie następnie: gdy każdy Mieszkaniec kraiu cząstką dochodów swoich, powinien się do potrzeb publicznych

przykładać, z każdey przeto kopalni płodów Górniczych winien będzie tytułem podatku oddawać na rzecz Skarbu publicznego w naturze bądź wartości pieniężney wedle wyboru Rządowi w tey mierze zostawionego ieden od sta od ilości wydobytego płodu, nieodtrącaiąc żadnych na to łożonych kosztów, Właściciele zaś Hut iakie bądź Metale wytapiaiących, równie iak Właściciele Warzelniów obowiązanemi będą od każdey Huty lub Warzelni w ruchu będącey corocznie kwotę Złp. 300 Skarbowi publicznemu opłacać, co iednak nie ma zmnieyszać ogolney ilości podatku Osobisto-klassyczno-przemysłowego z prawa Seymowego do Skarbu publicznego wpłynąć maiącego.

Co do ostatniego Artykułu 10go Proiektu znalazły Kommissye potrzebę wyrazić w tym: iż Senat Rządzący przy ogłoszeniu ninieyszey Ustawy poda oraz do powszechney wiadomości rozporządzenie policyyno-górnicze zgodnie z duchem Zasad przez Seym Nadzwyczayny Prawodawczy przyiętych, *niesciesniaiąc Prawa własności i niewkładaiąc innych opłat.*

Izba Prawodawcza powyższe modyfikacye Proiektu Senatu iednomyślnie przyiąwszy postanowiła te z Artykułu 124. Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne przesłać Senatowi dla nadesłania w stosunku tych nowey Inicyatywy.

Reprezentant Jankowski Delegowany z Akademii przymawiaiąc się do przyiętych przez Izbę Prawodawczą modyfikacyi Proiektu gorniczego wniosł, ażeby przesyłaiąc te Senatowi zażądać zarazem kommunikacyi powołanego przez Senat za Zasadę postępowania w przedmiotach gorniczych Dekretu Króla J. Mci Saskiego iako Xięcia Warszawskiego pod 29. Maia 1811. wydanego, gdyż tego Dekretu nie znayduie w Dzienniku praw, chciał przytem Mowca zapewnienia praw nabytych Właścicieli Kopalń z Kontraktów zawartych.

Marszałek Seymu oznaymił: iż z przepisu Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne tylko proponowane przez Kommissye Seymowe modyfikacye ulegaią rozwadze Izby Prawodawczey, i nowe dodatki iako przez Kommissye Seymowe nieproponowane, niemogą zapewnić pożądanego skutku.

Reprezentant Jankowski oświadczył iż zgadza się na modyfikacye Kommissyi Seymowych, chce tylko ażeby w odezwie do Senatu dla obiaśnienia Seymu żądany był Dekret przez Senat powołany a w Dzienniku praw nieznayduiący się, oraz żeby prawa nabyte Właścicielom Kopalń zapewnione zostały.

Reprezentant Lipczyński Delegowany Sędzia pokoiu z uwagi: że modyfikacye Kommissyy Seymowych iednomyślnie przez Izbę Prawodawczą iuż przyięte żadnych dodatków nie dopuszczaią, żądanie przeto Reprezentanta Jankowskiego podawał Mowca wyiaśnieniu Senatu któren w orzeczeniu swem oceni co ma służyć do przyięcia modyfikacyi lub nie?

Reprezentant Florkiewicz Assessor Seymu i Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey zażądał przytem, ażeby Senat udzielił Reprezentacyi powołany Reskrypt Kommissyi Organizacyiney w materyi Kopalń wydany.

Reprezentant Rath żądał wyłączenia z pod opłaty dziesięciny Płuczków

płodów Gorniczych na brzegach Rzek zbieranych.

Reprezentant Librowski wniosł, iż z Artykułu 124 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne, rozwaga Izby ogranicza się na teraz do decyzyi modyfikacyów proiektu przez Kommissye Seymowe proponowanych, i gdy tych udział Senatowi postanowiony, z Artykułu 125 pozostaie otwarta droga wspólnego z Kommissyą przez Senat wyznaczyć się maiącą deliberowania nad tym wszystkim co tylko do zapewnienia dobra Mieszkańcow Kraiu i Skarbu publicznego potrzebnym wykaże się.

Marszałek Seymu wezwał zatem Reprezentantów Florkiewicza, Jankowskiego, i Ratha ażeby wnioski swe złożyli na piśmie, poczem udział tych Senatowi nastąpi.

Reprezentant Białecki uczynił wniosek o przystąpienie do wyboru Zastępcy Sędziego Pokoiu Okręgu I. w mieysce Reprezentanta Trzcińskiego dotychczasowego Sędziego Pokoiu na Urząd Senatora postępuiącego.

Izba Prawodawcza postanowiła, iż dla braku Kandydatow na Urząd Sędziego Pokoiu do Okręgow Mieyskich, Zastępstwo tego Urzędu trwa z przeszłego Seymu i gdy tym zaszczycony został P. Mateusz Kirchmajer, Marszałek Seymu ogłosił zatem iż P. Mateusz Kirchmajer iest Zastępcą Sędziego Pokoiu Okr. I. w mieysce P. Trzcińskiego na Senatora postępuiącego.

W końcu Reprezentant Nowicki w zamiarze upowszechnienia w Kraiu wiadomości rolniczych opartych na pewnych i stałych rozumowania prawidłach, wyprowadzonych z ciągłych postrzeżeń i przekonania nayslawnieyszych Gospodarzy i Agronomów z poczynionych przez nich niepłonnych i niezaprzeczonych doświadczeń, odczytał proiekt zaprowadzenia Katedry gospodarstwa wieyskiego bądź oddzielnego Instytutu rolniczego.

Reprezentant Librowski znaydował niemożność przesłania Senatowi wniesionego Proiektu, gdyż obeymuiąc materyą Skarbową z utworzenia Katedry Agronomii winien był bydź przedstawiony z trzynastym dniem Posiedzeń Seymowych.

Gdy Reprezentant Nowicki oznaymił, iż wniosek swóy przedstawia iako uwagi w zamiarze przysposobienia srzodków ulepszenia gospodarstwa wieyskiego bez żądania iakiego wydatku.

Izba Prawodawcza postanowiła przesłać ten Senatowi, a

Marszałek Seymu dla zachodzącego Swięta odroczył posiedzenie do dnia 22. Grudnia roku 1823 na godzinę 10tą ranną.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 2 Stycznia.

Nayiaśnieyszy Pan nayłaskawiey mianować raczył JW. Antoniego Stanisława Podolskiego Jeneralnego Prokuratora Królewskiego przy Sądzie Appellacyynym Królestwa Polskiego, Orderu S. Stanisława II. Klassy Kawalera, Referendarzem Stanu Nadzwyczaynym.

Z Petersburga d. 4 Grudnia d. K.
(Z Kuryiera Litewskiego.)

W Niedzielę, d. 2 Grudnia, po Mszy, mieli honor bydź przedstawieni Jego Cesarskiey Mości i Nayiaśnieyszym Cesarzowym, w pałacu zimowym: Kawaler

Fontenay, Radca Ambassady N. K. J. Ch., P. Bourgoing, Sekretarz Poselstwa Francuzkiego w Berlinie, P. Podpułkownik Fleischman, Sekretarz Poselstwa Wirtembergskiego, i P. Levett Haris, dawniey sprawuiący interessa Stanów Ziednoczonych Amerykańskich przy Dworze Rossyyskim.

Jego Królewska Wysokość Xiążę Oranii przybył do tuteyszey stolicy.

Przez Naywyższy Dyplomat, datowany w Carskiem Siele d. 2 Listopada, Miński Gubernator Cywilny, Radca Stanu Ciecewicz, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1szey klassy.

Przez Naywyższy Ukaz Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu, pod dniem 24 Listopada. Urzędnik Ministeryum skarbu do osobnych poleceń, Radca Kollegiialny Babiatyński, nayłaskawiey mianowany Vice-Gubernatorem Wileńskim.

Jenerał Porucznik, Hrabia Szuwałów, Jenerał Adjutant Jego Cesarskiey Mości, d. 1 b. m. nagle zszedł z tego świata.

Z Madrytu d. 19 Grudnia.

Ministeryium nowe iednozgodnie wyrzekło nieuznanie zaciągnioney przez Stany pożyczki i odrzuciło podane w tey mierze propozycyie do ugody przez kapitalistów Francuzkich i Angielskich.

Wyrok przebaczenia ieszcze nie iest wydany.

Król mianował PP. Ramon de Eguia jenerałem kapitanem, Quesadę, Grimarest i Laguna jenerałami porucznikami, Baronowi Eroles, Karolowi Odonel i Hr. d Espagne udzielił wielkie krzyże orderu Karola III. Arcybiskupowi Walencyi wielki krzyż orderu Jzabeli Katolickiey, a Arcybiskupom Tarragony, Orihueli. Pampelony, Urgelu, Malagi, Salsony i Ceuty wielkie krzyże orderu Karola III.

Ministrowi woiennemu dodana została junta złożona z Xcia Jnfantado, Barona Eroles, Hr. d'Espagne, Marsz. polnego Baillin i iako sekretarza P. Ulman do urządzenia gwardyi Królewskiey i woyska. Do tey junty należą także jenerałowie inspektorowie i jeneralni dyrektorowie różney broni.

Król utworzył nowy order za obronę tronu i prawności z napisem: Król wierność.

Dziennik *Restaurador* pod d. 14 b. m. ogłosił list Riego, który przed straceniem własną ręką miał napisać, przyznaiąc się do zbrodni, za które zasłużył ginąć od ręki kata.

Z Paryża d. 25 Grudnia.

Dnia wczorayszego rozwiązał Król izbę Deputowanych i nakazał nowe obiory, które maią bydź na początku Marca ukończone, a d. 23 tegoż miesiąca będą izby prawodawcze otworzone.

Król udzielił wczoray 27 osobom godność Parów, to iest: dwiema Duchownym Arcybiskupowi Besansonu, Hr. Frere de Villefrancon, i Biskupowi w Autun, Hr. Vichy; 10 officerom; 2 prefektom, i 13 Deputowanym. Parowstwo Vicehrabi Chateaubriand stosownie do rozporządzenia Królewskiego przeydzie po iego śmierci na iego wnuka Hr. Chateaubriand, a Xcia Tarentu w takimże przypadku na iego zięcia.

Uroczystości na przyięcie Xcia Angouleme i powracaiącego z Hiszpanii zwycięzkiego woyska przez Departament

i municypalność Paryzka sporządzone, zakończyły się wczoray wielkim bankietem w ratuszu, na który oprócz Xcia Angouleme i przybyłych w powrocie z Hiszpanii officerów sztabu, zaproszonemi byli obecni w Paryżu wyżsi officerowie. Goście w liczbie 300 zebrali się w tak zwaney Dworskiey Sali o godzinie w pół do szostey; w pół godziny późniey przyiechał Xże Angouleme i był z zwykłemi honorami przyięty. Stawiano przed nim obecne osoby, co gdy ukończonem zostało, nastąpił obiad w Sali ogrodowey przy 3 stołach. Sala przyozdobiona była 47 słupami, na których iaśniały herby z stosownemi napisami. W tyle sali stało popiersie Królewskie. Każdy gość znalazł na talerzu pod serwetą 5 medalów wybitych na wiazd Xcia Angouleme, na oswobodzenie Hiszpanii i przyięcie Xcia przez miasto Paryż. Podczas stołu orkiestra grała ulubione narodowe pieśni, na przemiany z woyskową muzyką i sztukami Francuzkich kompozytorow. Oprócz tego śpiewana była przez P. Gentil napisana kantata, a przez Prefektów departamentowego i policyi i innych urzędników wniesionych było 7 zdrowiów. Po ukończonym obiedzie dana była kawa w Sali płaskorzeźbiami ozdobioney, a w przyboczney Sali dane potem było *intermezzo*. U stołu po prawey stronie Xcia Angouleme siedział Xże Carignan, a po lewey, przeznaczone dla naystarszego Marszałka Xcia Conegliano (Moncey) mieysce, którego Xże Angouleme prosił o ustąpienie na ten raz, zaiął Prefekt. O godzinie 9 w wieczór zakończyły się tym bankietem ośmiodniowe uroczystości, ktorych świetność i urządzenie przechodzi wszystkie dotąd w Paryżu widziane.

Dziennik Gwiazda pisze, iż podczas powyższych uroczystości pożywionych zostało 8000 osób, rozdano 18,000 placków, 7000 flasz wina, 2300 szklanek punczu i 25,900 porcyy lodow.

Oba przybyli na powrót z Konklawy Rzymskiey Kardynałowie Francuzcy pożegnali Papieża d. 5 Grudnia i odiechali go w dobrym zdrowiu. Naynowsze listy donoszące, iż z łóżka nie wstaie, dodaią iednak, że to iest periodyczna słabość, którey w tey porze roku zwykł podlegać.

W krótce wyydzie tu z druku historyia odrodzenia Grecyi, wystawiaiąca zdarzenia od r. 1740 do 1823 przez Pouqueville napisana w 4 tomach z mappami.

Wydawca pamiętników życia i pism Diderota został przez policyią karną na zapłacenie 500 Fr. kary i kosztów skazany.

Modne iedwabne tkaniny nazywane także teraz są nazwiskami mieysc wsławionych w ostatniey woynie przeciw Hiszpanii.

Zegluga na parowych statkach, którey ani wiatr, ani niepogoda nie tamuie, przenoszoną teraz iest nad okręty z masztami i żaglami. J tak wszystkie rządowe pisma przesełane odtąd bydź tylko maią do Anglii na parowych statkach.

Przeznaczenie uzbroioney w Tulonie eskadry z 6 fregat i 8 korwet złożoney iest celem sprzeczki pomiędzy tuteyszemi politykami. Jedni wysełaią onę do Afryki, dla zapewnienia na brzegach tamteyszych posiadłości dla przywróconego zakonu Maltanskiego, drudzy do Brazyli i osad Hiszpańskich, dla poparcia tam sprawy Hiszpanii. Tymczasem

zdaie się bydź istotnie do zaslaniania naszego handlu podczas trwaiącey woyny w Ameryce przeznaczoną.

Jenerał Sebastiani bawi ciągle ieszcze w Olmera na Korsyce, w celu zapewne, aby na nowo obrany był reprezentantem do izby Deputowanych, lecz Korsykanie aż nadto przywiązanemi są do Burbonów, ażeby obrać na nowo mieli reprezentantem członka przeszłoroczniey lewey strony i sprzeciwiaiącego się w r. 1815 powrotowi nayukochańszego naszego Monarchy.

Członki biora długości złożyły J. K. Mci Rocznik i opis czasu na r. 1824.

Akademiia pięknych kunsztów przybrała na swych członków Snycerza Alvares, Stycharza rycin Lunghi i Kompanistę muzykalnego Zingarelli. Akademiia Francuzka obrała zaś swem dyrektorem P Lainé.

Ces. Rossyyski Poseł przy naszem Dworze powrócił tu dziś z Hiszpanii.

Bawienie w Bruxelli wygnanego z Francyi sławnego Malarza David zdaie się wiele przykładać do zakwitnienia Niderlandskiey szkoły malarstwa. Przynaymniey wyznaczoną w Neapolu nagrodę, o którą ubiegali się Francuzcy, Włoscy i Niderladscy artyści, otrzymał Flamandczyk, i Król obu Sycyliy zaszczycił go zrobieniem obrazu do wielkiego ołtarza nowo wystawionego w Neapolu Kościoła.

Z Sztokólmu d. 23 Grudnia,

Wczoray zakończone zostały posiedzenia Seymu. Gdy naywyższe władze zebrały się w zamku, udał się J. K. M. niemi otoczony do głównego kościoła, w którym Arcybiskup miał kazanie. Ztamtąd udał się Monarcha do sali seymowey, w którey otoczony swoią rodziną zakończył mową obrady Stanów, i doniósł im, iż koronacyia Królowey nastąpi podczas przyszłego Seymu. Po ukończeniu Seymu J. K. Mość wyniosł Marszałka tegoż Seymu Hr. Karola Geer, na Magnata państwa.

Podług wyroku wydziału stanowego lasy należące do korony maią bydź sprzedane.

D. 2 b. m. w wieczorem przeieżdzaiący Włościanin odwiedził w tuteyszym włościańskim klubie swoich znaiomych. Wychodząc z tamtąd napotkał go na wschodach nieznaiomy, w czył mu niezapieczętowany list z prośbą aby go klubowi oddał. Włościanin bez żadnego podeyrzenia uczynił, o cobył proszony. List ten podpisany był do Reprezentanta z Schonen i zawierał wiele uszczypliwych i rewolucyynych wyrazów przeciw Rządowi. Natychmiast oddawca został uwięziony i przez policyą badany, lecz dotąd niewysledzono autora. Wszystkie władze oświadczyły iednak Królowi i Następcy tronu swoie przychylność i wierność, tudzież obrzydzenie przciw zbrodniczemu temu pismu.

Z Smirny d. 31 Paździeŕnika.

List z Salaminy pod d 26 Października zawiera co następuie: Oddysseusz przybył tu d. 25 Września. Woyska Tureckie, które stały pod Atenami i na Negreponte, cofnęła się na równiny Zeituni. Kapitan Niketas z innym kapitanem wschodniey Grecyi i Jenerałem Moreotów, Londo, osadził wąwozy Lepanto i Salony. Greckie woyska Akarnii czyli zachodniey Grecyi stoią w wąwozach Asproporamos.

Wykonawcza władza Grecka przenosi się z Gastounii do Elis.

Przybyło do niey dwoch wysłańców od Philhelenów z pieniądzmi i obietnicą nowego wsparcia.

Na warsztatach wysp Greckich budnią teraz większe i mocnieysze okręty, niżeli dotąd i osadzaią ie większemi działami. (Z Spekt. Smir.)

DODATEK
DO № 3.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 11 STYCZNIA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Ze Lwowa d. 5 Stycznia.

Przestroga
od Ces: Król: Rządu kraiowego.

D. 5 Sierpnia 1823 około 5tey godziny po południu zaczęły się ściągać nad wsią Zemrzycani w Cyrkule Wadowickim, z dwóch przeciwnych stron chmury piorunowe, z których nagle przy błyskawicach i grzmotach grad z deszczem po całey okolicy padać zaczął, ustraszeni wieśniacy porzuciwszy swą robotę w polu szukali schronienia. Piętnastu tychże skryło się pod dzwonicę przy tameczuym kościele i z nieroztropności dzwonić zaczęli, a lìści w krótkim czasie uderza piorun z wielkim trzaskiem w kopułę dzwonicy i gruchocze ią po naywiększey części. Lecz co za smutny los dotyka tychże 15stu wieśniaków, którzy się tam schronili byli, oto! trzech zabiia piorun do razu, i pomimo wszelkiego starania, nie można było ich do życia przywrócić, siedmiu zaś z nich mniey lub więcey uszkodzonych, a pięciu tylko przygłuszonych zostało. Niechże ten okropny przypadek będzie nadal przestrogą, iak to niebezpieczno, przekraczać wyraźne i na wielokrotnem doświadczeniu wsparte rozporządzenia. Wzywaią się zatem posiadacze dóbr i przełożeni mieyscowi, aby zakaz Patentem z dnia 26 Listopada 1783 ogłoszony, który dzwonienia podczas burzy zabrania, przy każdey sposobności ludowi wieyskiemu przypominali, i iego o pożyteczności tak zbawienne rozporządzenia objaśniali.

Z Londynu d. 21 Grudnia.

Przybyli tu ieden zwyczayny, drugi nadzwyczayny goniec z pismami od naszego poselstwa w Hiszpanii.

Zostaiącym na połowie żołdu chirurgom woyskowym zapowiedziano, że w krótce do czynney służby powołanemi zostaną.

Wiadomo z dawnieyszych doniesień, że rodowita Angielka, P. Hester Stanhope, od wielu lat przez moc swoich powabów i rozumu stała się naczelnikiem pokolenia Arabów i w ich pustyniach samowładnie panuie. Niedawno nadeszła znowu wiadomość o rzadkiey

ey kobiecie, która od bogatey i w znaczeniu będącey swey rodziny nadaremnie na powrót do Europy wzywaną była. Oba Kapitanowie morscy Irby i Magles zebrali do niey listy i xiążki, i w celu ich oddania puścili się z Jaffy wewnątrz kraiu do zwykłey iey rezydencyi, starego i spustoszonego klasztoru, o półtory godziny drogi od Saida leżącego, Mar Elias Abro nazwanego. Tu dowiedzieli się, iż Monarchini głębiey w góry do Jeba udała się. Anglicy przesłali tam przywiezione listy i xiążki i prosili oraz na piśmie, aby mogli Pani Stanhop swoie złożyć uszanowanie, lecz otrzymali odpowiedź: iż postanowieniem iey iest nigdy z żadnym Anglikiem nie mówić. Nosi ona zawsze Turecki męzki ubiór i iest, iak oba kapitani słyszeli, od ludu ubostwiana, który nie może dosyć wychwalić piękności i łagodności swey Monarchini.

Prowincia Guatimala, iak Gazeta Goniec zapewnia, odstrychnęła się od Mexyku i przybrała nazwisko połączonych kraiów średniey Ameryki. — W Mexyku (wyraża powyższa Ministrowska Gazeta Goniec) liczącym do 8 mill. ludzi niema nigdzie woyska Hiszpańskiego, Wyiąwszy w twierdzy pod Vera-Cruz St. Juan d' Ulloa. Rząd Mexykański składa się teraz z 3 osób, na których czele znayduie się Jenerał Victoria, który łączy talenta Wasingtona, iako wodz, statysta i mądry prawodawca. — W Kolumbii posiada iuż tylko Hiszpania iedną twierdzę (Puerto-Cabello) która do tey chwili może iuż iest wziętą, ponieważ była od wody i lądu ściśniętą. Rzeczpospolita Kolumbiyska składa się z prowincyy Wenezueli, Nowey Grenady i Quito. Trzynaście lat prowadziła woynę przeciw macierzystemu kraiowi. Zaraz po powrocie Ferdynanda do Hiszpanii w r. 1814 wylądował Morillo z 10,000 bitnego żołnierza do Karakas. Hiszpania posiadała na ów czas wszystkie twierdze w Kolumbii. Bolivar zaledwo 1000 miał ludzi, gdy rozpoczęła się woyna. Hiszpania posełała, ile tylko dozwoliły okoliczności, posiłki; mimo tego iednak odpadały iedne po drugiem miasta, twierdze i wsie, póki wszystkie nie zamieniły się na Rzeczpospolitą, która od kilku lat używa wszystkich praw niepodległego narodu, i nadała sobie stały reprezentacyyny rząd. — Buenos-Ayres iest od 12 lat wolnem i od dawna niema tam żadnego Hiszpańskiego żołnierza, tak iż żaden z Hiszpaniią nie zachodzi związek. Wszczęły się tam wprawdzie równie iak w Mexyku spory, czyli ma bydź środkowy lub federacyyny rząd ustanowiony lecz te spory bynaymniey nie przeważyły się na stronę Hiszpanii. — Nakoniec co powiedziało się o Mexyku, Kolumbii i Buenos-Ayres, powiedzieć także można o Chili. Na całey iey rozległości nie posiada Hiszpania ani cala ziemi. W Peru tylko posiada ieszcze nieco sił, lecz te podług ostatnich doniesień rozciągaią się do mieysc przez iey woyska osadzonych. Bolivar postąpił iak wiadomo przeciw Peru, i gdy połączy się z znacznem Chilyskiem woyskiem, usłyszemy zapewne w krótce, iż Hiszpanie z stałego lądu południowey Ameryki są wyparcemi. Rząd Hiszpański utrzymał przed rewolucyią 50,000 regularnego woyska w osadach, a w czasie rewolucyi posłał około 40,000 w posiłku. Gdzież się po-

działy, gdyż ani ieden ż inszych do Europy nie powrócił? Walka, w którey wyginęły, prowadzona była z strony kraiowców bez obcey pomocy, (ponieważ legiion z Anglików w Kolumbii zaledwo na wspomnienie zasługuie), i w czasie iey musiało do Hiszpańskich ienerałów, pomiędzy któremi Morillo, Vezuela, Ramires, Montes, Moralles, Cevallos, Correa, Calzada, &c. zeyść z placu boiu. Możnaż zatem przypuścić, aby Hiszpania, chociażby całey Europeyskiey ludności i źrodeł użyła, potrafiła podbić na nowo obszerne te kraie?

Z Brazylii mamy listy i gazety do 22 Października. Dotąd nie było żadnego podobieństwa z strony Brazyli do poiednania się z Portugaliią. Rocznica urodzin Cesarza, ktora razem z rocznicą ogłoszenia niepodległości kraiu przypada, była z naywiększą uroczystością obchodzona. Cesarska Rodzina udała się w paradnych ubiorach do katedralnego kościoła, w którym *Te Deum* odśpiewane zostało. Deputacyia od konstytucyynego i prawodawczego Zgromadzenia złożyła Cesarzowi życzenia. Mowca iey porównał Cesarza w swey przemowie z Cesarzami dawnego Rzymu Traianem, Markiem Aureliuszem i Antoninym. W odpowiedzi na tę przemowę wyraził Cesarz na końcu: Wyniesienie Brazylii na nie odległe i udzielne Cesarstwo cieszyć powinno każdego Brazyliyczyka, który życzy dobrze swey oyczyznie i kocha rozumną wolność. Z powodu tey uroczystości wyniósł Cesarz Lorda Cochrane, admirała morskiey siły Brazylyiskiey, na Margrabię Maranham w nagrodę przywrocenia tey prowincyi pod panowanie Brazylii, ktora oderwać się chciała, a małżonkę iego mianował honorową damą Cesarzowey. — Podług doniesień do 25 Października z Brazylii dochodzących Kongres tamteyszy uchwalił Sądy przysięgłych nietylko do spraw kryminalnych, ale i cywilnych, które wyrzec maią: winny, albo niewinny.

— Dnia 24. —

Onegdzy powrócił tu P. Rothschild z Paryża, i od iego przybycia niezbywa na wieściach o pieniężnych układach w Paryżu. Jedni twierdzą, iż dla tego zerwały się te układy, że bankierowie żądali zatwierdzenia z strony Hiszpanii dawney pożyczki, a drudzy, iż żądali pewney hypoteki lub zaręczenia Francyi.

Gazeta Dworska zawiera liczne podwyższenia w woysku. — W Szkocyi rozpoczął się werbunek przy uderzeniu w bęben, co wielkie sprawiło zadziwienie.

Mina przybył tu w poniedziałek rano wozową pocztą inkognito, wprzód ieszcze napisał do iednego z przyiaciół, który mu doniósł, iż czynione są na iego przyięcie uroczyste przygotowania; " Dowody przychylności czynią mi przykrość; przyymowany iestem i zapraszany na uczty iako zdobywca, gdy tymczasem nie pozostało mi iak tylko w zaką ku opłakiwać cierpienia nieszczęśliwey mey oyczyzny.,, (Gazeta *Times.*)

Z Zante d. 16 Listopada.

D. 4 i 5go b. m. w zatoce Talanta zaszła morska potyczka między 36 Greckiemi i 32 Tureckiemi okrętami, w którey pierwsze były zwycięzcami. Trzy pełne statki rozstrzygnęły potyczkę, gdyż zapaliły i zniszczyły zupełnie dwie Tu-

reckie fregaty. Dwie inne fregaty rozbiły się pod brzegiem i Turcy zmuszonemi zostali one spalić, aby nie dostały się w ręce Grekow. Oprócz tego zabrali Grecy trzy brygi i iedną korwetę. Eskadra Turecka cofnęła się potem w naywiększym nieładzie pod Dardanelle. Przybyła tu w tey chwili Austryiacka Polakra potwierdza tę wiadomość, i podaie stratę Turecką do 10 fregat, brygów i korwet.

Lord Biron posłał rządowi w Hydra 100,000 piastrów, które użytemi bydź maią na wyprawę dla oswobodzenia Missolungi.

Naywiększe słopnie zimna i ciepła.

D.	1 Stycznia 1824	stopni	zimna	—	2,6	
—	2	ditto	ditto	ditto	—	2.
—	3	ditto	ditto	ciepła	†	1.
—	4	ditto	ditto	zimna	—	2.
—	5	ditto	ditto	ditto	—	7.
—	6	ditto	ditto	ditto	—	12.
—	7	ditto	ditto	ditto	—	12.
—	8	ditto	ditto	ditto	—	11.
—	9	ditto	ditto	ditto	—	9.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę dnia 11, dana będzie wielka Komedyi Dramatyczna w 5 aktach pod nazwiskiem: *Nienawiść ludzi i żal.*— Sztuka ta, arcy-dzieło autora, którego płody na obce ięzyki tłomaczone z zachwyceniem przyimowane były, przed dwoma tygodniami wznowioną została na Scenie narodowey Warszawskiey i z powszechnym zadowolnieniem przyiętą; dyrekcyia tuteysza Teatralna spodziewa się, iż wystawiaiąc ia na Teatrze Krakowskim Prześwietną Publiczność przekona o gorliwości w staraniu o Jey zabawę.

We Wtorek zaś d. 13 m. i r. b. na benefis Franciszka Pique, daną będzie wcale nowa Drama Historyczna w 3 h aktach z Francuzkiego P. Caigne, pod nazwiskiem: *Sroka złodziey,* czyli *Dziewczyna z Palaiseau.* Po ktorey dane będą Obrazy Historyczne w 5 odsłonach przy oświeceniu Ogniem Bengalskim i okazałych Kostumach z dziejow polskich wyięte, pod nazwiskiem: *Kazimierz Wielki i Esterka,* czyli *Izraelici w Polszce.*

UWIADOMIENIE.

Przez nagłe i znaczne, i codziennie jeszcze powiększaiące się zakupywanie Losów Lotteryi na *Wielkie Państwo Jwonicz i piękną Wieś Wrocanka* znayduię się w nader przyiemnem położeniu doniesienia, że ciągnienie tey Lotteryi za naywyższem Zezwoleniem niebędzie dałey odkładanem, ale pewnie i niezmiennie d. 10 Czerwca 1824 ieżeli nie prędzey nastąpi. — W Wiedniu d. 13 Grudnia 1823.

UWIADOMIENIE.

Maciey Knotz ma honor Prześwietney Publiczności donieść, iż w winnym iego handlu w Krakowie przy ulicy S. Jana pod znakiem Krola Węgierskiego, dostać można dobrego Wina Węgierskiego na rożne ceny, a dobrego gatunku białego Wina (Nessmüller) zwanego, kwarta po Złp. 1 gr. 2, iako też czerwonego (Ofner) po groszy 24. kwarta; z wszystkiemi poleca się Prześwietney Publiczności. — W Krakowie d. 7 Stycznia 1824 r.

DONIESIENIE.

W dniu 13 Stycznia r. b. 1824 o godzinie 9tey z rana w Krakowie za Nową Bramą na targu bydła, odbędzie się Licytacya zatradowanego bydła rogatego iako to: Wołów, Krow, późniey Koni. — Dnia zaś następnego w Wsi Brzeziu w Gminie Modlnickiey Okręgu W. M. K. Licytacya Jęczmienia w snopie 50 Kóp i Ziemniaków korcy 200. — W Krakowie dnia 3 Stycznia 1824 r.

H. Salomoński, Kom. Sąd.